

Številka: 0071-2/2017/178
Ljubljana, 17. 9. 2019
EVA /
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Poročanje o poteku sanacije v javnih zdravstvenih zavodih – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 13. člena Zakona o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (Uradni list RS, št. 54/17), je Vlada Republike Slovenije na __ seji dne __. __ 2019 sprejela
S K L E P
Vlada Republike Slovenije se je seznanila s potekom sanacije v javnih zdravstvenih zavodih, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija in opravljajo dejavnost na sekundarni in terciarni ravni ter na dan 31. december 2016 v bilanci stanja izkazujejo presežek odhodkov nad prihodki, v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019.
Stojan Tramte Generalni sekretar
Prejmejo: <ul style="list-style-type: none">– Ministrstvo za zdravje– Ministrstvo za finance
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Natalija Pavlin, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zdravstveno ekonomiko
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
Na podlagi Posebnega vladnega projekta za zagotavljanje poslovne in plačilne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov (v nadaljnjem besedilu: Poseben vladni projekt) je Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) 1. 12. 2017 uvedla sanacijo v 15 javnih zdravstvenih zavodih (v nadaljnjem besedilu: bolnišnice v sanaciji). Ministrstvo za zdravje polletno poroča Vladi RS o izvajanju sanacije (v skladu s šestim odstavkom 13. člena ZIUFSZZ). Vlada RS se je 13. 6. 2019 seznanila s poročilom o izvajanju sanacije za obdobje od 1. 12. 2017 do 31. 12. 2018 in 25. 10. 2018 s poročilom za obdobje od 1. 12. 2017 do 30. 6. 2018.

V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 je sanacijski odbor kot strokovno-posvetovalni organ ministra za zdravje pripravil izhodišča za pripravo novelacije sanacijskega programa posameznega javnega zdravstvenega zavoda, obravnaval novelacije in ministru podal predloge za potrditev novelacij sanacijskih programov. Sanacijski odbor je aktivno izvajal nadzor nad izvajanjem sanacijskih programov, obravnaval predlog za zaključek sanacije, ki ga je podala sanacijska uprava Splošne bolnišnice Jesenice, in ministru predlagal, da se Vladi RS posreduje predlog za izdajo sklepa o zaključku sanacije. Vlada RS je predlog potrdila 11. 7. 2019. Sanacijski odbor je vsake tri mesece poročal ministru o svojem delu in o poteku sanacije v javnih zdravstvenih zavodih.

Aktivnosti v zvezi s potekom sanacije potekajo v skladu s Posebnim vladnim projektom.

Povzetek aktivnosti in rezultatov izvajanja sanacije v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019:

- v skladu z izhodišči sanacijskega odbora in Ministrstva za zdravje so bolnišnice v sanaciji do 8. 4. 2019 sočasno s finančnimi načrti za leto 2019 pripravile novelacije sanacijskih programov. Novelacije sanacijskih programov je pripravilo 12 bolnišnic v sanaciji, tri bolnišnice pa novelacije niso pripravile (dve zaradi predvidenega izstopa iz sanacije v letu 2019: Splošna bolnišnica Jesenice in Onkološki inštitut Ljubljana, ena bolnišnica (Splošna bolnišnica Izola) pa je le uskladila projekcijo poslovanja in ni novelirala načrta sanacijskih ukrepov);
- sanacijski odbor je novelacije sanacijskih programov obravnaval ter ministru podal predloge za potrditev novelacij. Minister je za vse predlagane novelacije izdal sklep o potrditvi novelacij: do 30. 6. 2019 je bilo potrjenih sedem novelacij, do 30. 8. 2019 pa skupaj deset novelacij. Na dan 30. 8. 2019 sta bili dve novelaciji nepotrjeni in v postopku operativnega usklajevanja (Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica in Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj);
- v novelacijah sanacijskih programov so za leto 2019 predvideni skupni finančni učinki izvajanja ukrepov v višini 43,48 milijona eurov, kar je dvakrat toliko, kot je bilo predvideno v prvotnih sanacijskih programih iz leta 2018. Doseženi ocenjeni finančni učinek pri izvajanju ukrepov v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 znaša 13,91 milijona eurov, kar predstavlja 31,98 % za leto 2019 predvidenega finančnega učinka;
- pri poslovanju so bolnišnice v sanaciji v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 skupaj dosegle primanjkljaj v višini 6,33 milijona eurov; s tekočim presežkom je poslovalo osem od 15 bolnišnic v sanaciji. Doseženi primanjkljaj je nižji od doseženega lani (v obdobju 1. 1. 2018-30. 6. 2018), ko je znašal 21,62 milijona eurov; s tekočim presežkom so takrat poslovale tri bolnišnice v sanaciji. Za leto 2019 so bolnišnice v sanaciji (z izjemo ene) načrtovale uravnoteženo poslovanje, vendar so nekatere opozorile na nerealnost takega načrtovanja;
- neplačane zapadle obveznosti bolnišnic v sanaciji so na dan 30. 6. 2019 znašale 57,00 milijona eurov in so bile 10,13 % višje kot konec leta 2018; zapadle obveznosti je izkazovalo devet bolnišnic v sanaciji. Na rast zapadlih obveznosti vpliva neurejeno financiranje ter pomanjkanje sredstev za investicije. V juniju 2019 sta dve bolnišnici v sanaciji (Bolnišnica Topolšica, Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj) prejeli od Ministrstva za zdravje dodatna likvidna sredstva.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitve ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

Za leto 2019 je Poseben vladni projekt predvidel izplačila za izvajanje sanacije v skupni višini 534.189 eurov. V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 je Ministrstvo za zdravje iz proračunskih sredstev iz proračunske postavke 180088 – Izvajanje sanacij v javnih zdravstvenih zavodih in ukrepa 2711-18-0009 – Zagotavljanje poslovne in finančne stabilnosti JZZ namenilo skupaj 79.510,13 eurov (to je 14,88 % v ta namen predvidenih sredstev v letu 2019), od tega za:

- plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za delo na projektu sanacije članom sanacijskih uprav v skupni višini 34.117,59 evrov,
- plačilo zunanjih članov sanacijskega odbora po podjemnih pogodbah v skupni višini 15.818,90 eurov in
- plačilo javnih uslužbencev iz državne uprave (članov sanacijskega odbora in tehnično-administrativne pomoči) v višini 29.573,64 eurov.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu: /				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: /				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev: /	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Sodelovanje javnosti pri poročanju o poteku sanacije v javnih zdravstvenih zavodih ni predvideno.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Aleš Šabeder MINISTER	

OBRAZLOŽITEV:

Septembra 2017 je bil sprejet Zakon o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (Uradni list RS, št. 54/17; v nadaljnjem besedilu: ZIUFSZZ), ki med drugim določa sanacijo javnih zdravstvenih zavodov (v nadaljnjem besedilu: bolnišnice v sanaciji). Vlada RS je s 1. 12. 2017 (sklep št. 17200-4/2017/2 z dne 30. 11. 2017) uvedla sanacijo v 15 javnih bolnišnicah, to je v Splošni bolnišnici Brežice, Splošni bolnišnici Celje, Splošni bolnišnici Izola, Splošni bolnišnici Jesenice, Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, Onkološkem inštitutu Ljubljana, Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana, Univerzitetnem kliničnem centru Maribor, Splošni bolnišnici Murska Sobota, Splošni bolnišnici Novo mesto, Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj, Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca Nova Gorica, Bolnišnici Topolšica in Splošni bolnišnici Trbovlje.

V skladu s šestim odstavkom 13. člena ZIUFSZZ Ministrstvo za zdravje poroča Vladi RS o poteku sanacije v bolnišnicah, in sicer do konca maja tekočega leta za preteklo leto in do konca septembra za prvih šest mesecev tekočega leta. Ministrstvo za zdravje je Vladi RS poročalo o izvajanju sanacije za obdobje od 1. 12. 2017 do 30. 6. 2018 (sklep Vlade RS, št. 17200-5/2018/3 z dne 25. 10. 2018) in za obdobje od 1. 12. 2017 do 31. 12. 2018 (sklep Vlade RS, št. 17200-5/2018/6 z dne 13. 6. 2019).

Tokratno poročilo se nanaša na obdobje od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019.

Ministrica za zdravje je kot svoj strokovno-posvetovalni organ imenovala sanacijski odbor. Naloge sanacijskega odbora v času izvedbe sanacije določa drugi odstavek 12. člena ZIUFSZZ in obsegajo: pripravo izhodišč za pripravo sanacijskega programa posameznega javnega zdravstvenega zavoda, vzpostavitev sistema nadzora nad izvajanjem sanacijskih programov, predlaganje potrditev in spremljanje izvajanja sanacijskega programa javnega zdravstvenega zavoda, predlaganje ministru razrešitev sanacijske uprave javnega zdravstvenega zavoda ter obveščanje ministrstva, da so izpolnjeni cilji in namen izvedene sanacije. Sanacijski odbor vsake tri mesece o svojem delu in o poteku sanacije v javnih zdravstvenih zavodih poroča ministru.

I. Poročanje o aktivnostih po časovnem poteku sanacije, kot je opredeljeno v 4. poglavju Posebnega vladnega projekta – za obdobje od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019

1. Novelacija sanacijskega programa:

Na podlagi tretjega odstavka 14. člena ZIUFSZZ sanacijska uprava pripravi sanacijski program v skladu z izhodišči in roki, ki jih določi sanacijski odbor. Nadalje ZIUFSZZ v šestem odstavku 11. člena zahteva, da je potrjen sanacijski program podlaga za sprejem letnih programov dela in finančnih načrtov javnih zdravstvenih zavodov, vključno s kadrovskimi načrti.

Bolnišnice v sanaciji so bile v letu 2019 pozvane k pripravi sprememb (novelacij) sanacijskih programov. Rok za posredovanje sprememb sanacijskega programa sanacijskemu odboru se je izenačil z rokom za posredovanje finančnih načrtov in programov dela za leto 2019 v soglasje na Ministrstvo za zdravje. To pomeni, da so javni zdravstveni zavodi pripravo obeh dokumentov načrtovali sočasno in da je bilo soglasje na finančni načrt podano po potrjenem sanacijskem programu oziroma po potrditvi njegove spremembe - novelacije. Rok za posredovanje novelacije in finančnih načrtov je bil 8. 4. 2019.

Sanacijski odbor je javnim zdravstvenim zavodom podal naslednja izhodišča za pripravo novelacije sanacijskega programa:

- Izhodišča za pripravo sprememb sanacijskega programa posameznega javnega zdravstvenega zavoda (dokument št. 900-3/2018/388 z dne 25. 1. 2019), ki vsebujejo:
 - splošna navodila glede priprave novelacije sanacijskega programa (v nadaljevanju: novelacija),
 - ključna metodološka in vsebinska izhodišča za pripravo novelacije sanacijskega programa (na področju izvajanja zdravstvenega programa, financiranja in investiranja, nastanka stroškov, izvajanja tržne dejavnosti in vzpostavitve nadzora poslovanja), priložen je bil tudi vzorec novelacije sanacijskega programa bolnišnice,
 - navodila glede internega komuniciranja ter

- navodila glede izvajanja spremenjenega sanacijskega programa in poročanja;
- Dodatna pojasnila za pripravo novelacije sanacijskega programa (dokument št. 0140-59/2018/459 z dne 14. 3. 2019), ki so vsebovala navodila glede navedbe sanacijskih ukrepov, ki so ostali enaki kot v sanacijskem programu in o morebitnih spremembah le-teh, navodilo kako pripraviti Zbirno tabelo vseh ukrepov in navodilo o pripravi ažurirane tabele Projekcija poslovanja 2018-2021. Dodatna pojasnila so bila poslana tudi z dopisom št. 0140-59/2018/464 z dne 3. 4. 2019 (Pojasnila k Izhodiščem za pripravo sprememb sanacijskega programa posameznega javnega zdravstvenega zavoda) in dopisom št. 0140-59/2018/470 z dne 9. 4. 2019 (Dodatna pojasnila k izhodiščem za pripravo sprememb sanacijskega programa posameznega javnega zdravstvenega zavoda).

Poleg izhodišč je sanacijski odbor bolnišnicam v sanaciji posredoval tudi Protokol o izvajanju sanacije v javnem zdravstvenem zavodu (dokument št. 0140-59/2018/446 z dne 25. 1. 2019), v katerem so podrobneje opredeljeni postopki za:

- pripravo in sprejem sanacijskega programa,
- izvajanje, spremljanje izvajanja in nadzor nad izvajanjem sanacijskega programa,
- razrešitev sanacijske uprave,
- imenovanje nove sanacijske uprave in
- izhod iz sanacije.

Izhodišča sanacijskega odbora za pripravo novelacij so vključevala tudi naslednja priporočila oziroma zahteve:

- premik časovnice izvajanja sanacijskih ukrepov s ciljem zaključevanja ukrepov v letu 2020 namesto v letu 2021 oziroma potencialna prestavitev ukrepov iz leta 2020 v 2019,
- v letu 2019 se nadomeščajo manjkajoči finančni učinki iz leta 2018, poleg redno planiranih ukrepov,
- določiti je treba toliko sanacijskih ukrepov, da bo njihov finančni učinek višji za 20 % glede na predvideni cilj sanacije posamezne bolnišnice.

Sanacijski program bolnišnice je sestavljen iz treh vsebinsko zaokroženih sklopov, in sicer:

1. analize stanja,
2. akcijskega načrta ukrepov in
3. dodatka - predloga sistemskih rešitev.

Novelacija sanacijskega programa pomeni spremembo prvotnega sanacijskega programa le v točki 2. akcijski načrt ukrepov.

Sanacijski odbor je pripravljena izhodišča za pripravo novelacije sanacijskega programa pojasnjeval na individualnih obiskih v bolnišnicah v sanaciji. Na teh srečanjih se je podrobneje seznanil s stanjem bolnišnic v sanaciji, potekom izvajanja sanacije in sanacijskih ukrepov, težav s katerimi se srečujejo in drugimi vprašanji. Sanacijske uprave lahko vsa morebitna vprašanja v zvezi z izhodišči oziroma izvajanjem sanacije posredujejo na poseben e-naslov sanacijski-odbor.mz@gov.si, ki je namenjen ažurni komunikaciji sanacijskih uprav s sanacijskim odborom. Komunikacija se je izvajala tudi neposredno v obliki obiskov bolnišnic v sanaciji ter preko dajanja pojasnil po telefonu in preko elektronske pošte. Na temo priprave novelacije je bilo izvedenih tudi več individualnih sestankov na operativnem nivoju med predstavniki bolnišnic v sanaciji in strokovnimi sodelavci ministrstva, na katerih so se reševala konkretna vprašanja glede metodologije in vsebine.

2. Priprava in obravnava novelacij sanacijskih programov na svetih zavodov:

Novelacijo sanacijskega programa je pripravilo 12 od skupaj 15 bolnišnic v sanaciji. Novelacije niso pripravile tri bolnišnice v sanaciji: Splošna bolnišnica Izola (ki ni spremenila točke 2. sanacijskega programa - akcijski načrt ukrepov in je zaradi usklajenosti s finančnim načrtom pripravila le ažurirano tabelo Projekcija poslovanja 2018-2021), Onkološki inštitut Ljubljana in Splošna bolnišnica Jesenice (ki sta v sanacijskem programu planirali izstop iz sanacije v letu 2019).

11 bolnišnic v sanaciji (Splošna bolnišnica Brežice, Splošna bolnišnica Celje, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Univerzitetni klinični center Maribor, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Splošna bolnišnica Novo mesto, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica, Bolnišnica Topolšica in Splošna bolnišnica Trbovlje) je pripravilo novelacijo sanacijskega programa v roku, to je do 8. 4. 2019. Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj je zaradi zamenjave dela sanacijske uprave bolnišnice novelacijo posredovala 31. 7. 2019 ter dopolnitev 14. 8. 2019.

V skladu z drugim odstavkom 11. člena ZIUFSZZ svet zavoda predhodno obravnava sanacijski program, ki se pošlje sanacijskemu odboru. Vse novelacije sanacijskih programov, ki so bile posredovane sanacijskemu odboru, so predhodno obravnavali sveti zavodov bolnišnic.

3. Obravnava in potrditev novelacij sanacijskih programov na Sanacijskem odboru:

V skladu z drugim odstavkom 11. člena ZIUFSZZ sanacijski odbor obravnava sanacijski program in ministru poda predlog o ustreznosti sanacijskega programa.

Novelacije sanacijskih programov so bile najprej pregledane z vidika skladnosti z izhodišči sanacijskega odbora. V primeru odstopanj so bolnišnice novelacije dopolnile in jih ponovno posredovale.

Sanacijski odbor je novelacije obravnaval in pred podajo mnenja ministru zahteval dodatna pojasnila s strani nekaterih bolnišnic ali dopolnitev novelacije. V skladu z drugim odstavkom 11. člena ZIUFSZZ minister potrdi ali zavrne sanacijski program na predlog sanacijskega odbora. Minister je za vse predlagane potrditve novelacij s strani Sanacijskega odbora izdal sklep o potrditvi novelacij.

Sanacijski odbor je do 30. 6. 2019 ministru predlagal, minister pa je za predlagane novelacije izdal sklep o potrditvi novelacije sanacijskega programa za sedem bolnišnic v sanaciji (Splošna bolnišnica Brežice, Splošna bolnišnica Celje, Univerzitetni klinični center Maribor, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Splošna bolnišnica Novo mesto, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj in Splošna bolnišnica Trbovlje) ter se seznanil, da je Splošna bolnišnica Izola dopolnila sanacijski program le v delu finančne projekcije poslovanja za obdobje 2018–2021. Po 30. 6. 2019 je bil izdan sklep ministra o potrditvi novelacije sanacijskega programa še za tri bolnišnice v sanaciji: dne 25. 7. 2019 za novelacijo Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, dne 26. 8. 2019 za novelacijo Bolnišnice Topolšica in dne 30. 8. 2019 za novelacijo Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana. Do 30. 8. 2019 je bil izdan sklep za skupaj deset novelacij sanacijskih programov in ena bolnišnica je dopolnila le projekcijo poslovanja, nepotrjeni pa ste bili dve novelaciji (Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica in Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj).

Iz potrjenih sanacijskih programov in novelacij izhaja, da naj bi se sanacija zaključila predvidoma v letu:

- 2019: Splošna bolnišnica Jesenice (realizirano 11. 7. 2019), Onkološki inštitut Ljubljana,
- 2020: Univerzitetni klinični center Maribor in Bolnišnica Topolšica,
- 2021: Univerzitetni klinični center Ljubljana, Splošna bolnišnica Celje, Splošna bolnišnica Novo mesto, Splošna bolnišnica Izola, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica, Splošna bolnišnica Trbovlje, Splošna bolnišnica Brežice in Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj.

Bolnišnice v sanaciji predvidevajo zaključek sanacije v različnih letih, saj se v osnovi ob začetku sanacije razlikujejo v finančnem (višina nepokritega primanjkljaj v bilanci stanja, likvidnost, višina zapadlih obveznosti ipd.) in vsebinskem vidiku (izvajanju različne vrste in zahtevnosti zdravstvene dejavnosti (sekundarna in terciarna raven), razpolaganje s kadrom, prostori in opremo ipd.). Glede na prvotni sanacijski program zgodnejši zaključek sanacije predvideva Univerzitetni klinični center Maribor, kasnejši zaključek pa Splošna bolnišnica Murska Sobota in Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj.

Bolnišnice, ki so prejele sklepe o potrditvi novelacij in bolnišnici, ki v letu 2019 zaključujeta sanacijo (Splošna bolnišnica Jesenice, Onkološki inštitut Ljubljana) ter Splošna bolnišnica Izola so v finančnih načrtih za leto 2019 načrtovale uravnoteženo poslovanje. Uravnoteženo poslovanje so v novelacijah predvidele tudi v projekciji poslovanja v letih 2020–2021. Med bolnišnicami z nepotrjenimi novelacijami je Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj tudi načrtovala uravnoteženo poslovanje, Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica pa je za leto 2019 še načrtovala primanjkljaj. Ažurirane projekcije poslovanja za obdobje 2019–2021 ter realizacija v letih 2016–2018 so prikazane v tabeli 1 in tabeli 2.

Tabela 1: Poslovanje bolnišnic v sanaciji v letih 2016-2018 ter projekcije tekočega poslovnega izida v obdobju 2019-2021 (v milijonih eurov)

	Realizacija 2016	Realizacija 2017 (z interventnim zakonom)	Realizacija 2017 (brez interventnega zakona)	Projekcija 2018	Realizacija 2018	Projekcija 2019	Projekcija 2020	Projekcija 2021
Splošna bolnišnica Brežice	-0,338	-0,205	-0,671	-0,445	0,160	0,000	0,000	0,000
Splošna bolnišnica Celje	-1,711	-1,003	-5,991	-3,778	-3,549	0	0,987	1,888
Splošna bolnišnica Izola	0,486	14,308	0,268	0,470	0,119	0,280	0,294	0,309
Splošna bolnišnica Jesenice**	0,588	6,176	0,497	0,019	0,183	0,024	/	/
Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj*	-0,507	1,001	-0,534	-0,2	-1,009	0,003	0,020	0,035
Onkološki inštitut Ljubljana**	2,87	3,572	0,488	0,283	0,931	0	0	0
Univerzitetni klinični center Ljubljana	-25,485	46,383	-33,496	-15,126	-22,445	0,000	2,996	5,446
Univerzitetni klinični center Maribor	-2,436	-3,99	-9,467	-4,757	-2,778	0	0	0
Splošna bolnišnica Murska Sobota	-0,655	-0,864	-2,39	-1,221	-0,997	0	0	0,102
Splošna bolnišnica Novo mesto	-0,17	2,757	-1,624	-0,798	0,394	0	0,042	0,253
Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	-1,178	4,479	-1,672	-0,902	-0,551	0,011	0,162	0,423
Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	-0,781	4,355	-2,341	-1,293	-0,514	0,000	0,007	0,631
Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica*	-4,392	0,654	-6,489	-3,587	-5,674	-1,802	0,158	1,141
Bolnišnica Topolšica	-0,264	1,509	0,683	-0,410	-0,135	2,775	0,074	0,074
Splošna bolnišnica Trbovlje	-0,707	-0,208	-0,847	-0,405	-0,170	0,000	0,000	0,051

* nepotrjena novelacija

** Izhod iz sanacije dne 11. 7. 2019

*** Predviden izhod iz sanacije v letu 2019

Vir: Letna poročila, Polletna poročila in Novelacije sanacijskih programov bolnišnic v sanaciji.

Tabela 2: Kumulirani poslovni izidi v bilanci stanja bolnišnic v sanaciji na dan 31. 12. v letih 2016-2018 ter projekcije v obdobju 2019-2021 (v milijonih eurov)

	31. 12. 2016	31. 12. 2017 z interventnim zakonom	31. 12. 2017 brez interventnega zakona	Projekcija 31. 12. 2018	Realizacija 31. 12. 2018	Projekcija 31. 12. 2019	Projekcija 31. 12. 2020	Projekcija 31. 12. 2021
Splošna bolnišnica Brežice	-0,338	-0,543	-1,009	-0,988	-0,383	-0,383	-0,383	-0,383
Splošna bolnišnica Celje	-5,221	-6,224	-11,212	-10,002	-9,773	-9,773	-8,786	-6,898
Splošna bolnišnica Izola	-15,696	-1,389	-15,428	-0,919	-1,269	-0,989	-0,695	-0,386
Splošna bolnišnica Jesenice	-3,944	2,232	-3,447	2,251	2,415	2,275	2,275*	2,275*
Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj	-2,048	-1,047	-2,582	-1,248	-2,056	-2,053	-2,033	-1,997
Onkološki inštitut Ljubljana	-3,854	-0,283	-3,366	0	0,648	0	0	0
Univerzitetni klinični center Ljubljana	-99,849	-53,466	-133,345	-68,592	-75,911	-75,911	-72,915	-67,469
Univerzitetni klinični center Maribor	-6,847	-10,862	-16,314	-15,619	-13,630	-13,630	-13,630	-13,630
Splošna bolnišnica Murska Sobota	-1,906	-2,771	-4,296	-3,992	-3,768	-3,768	-3,768	-3,666
Splošna bolnišnica Novo mesto	-5,476	-2,72	-7,101	-3,520	-2,325	-2,325	-2,283	-2,030
Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	-7,689	-3,21	-9,361	-4,111	-3,761	-3,750	-3,589	-3,165
Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	-6,661	-2,306	-9,002	-3,600	-2,820	-2,820	-2,813	-2,182
Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica	-9,184	-8,53	-15,673	-12,117	-14,204	-16,006	-15,848	-14,707
Bolnišnica Topolšica	-1,032	-0,617	-0,348	-1,027	-0,752	2,023	0,074	0,074
Splošna bolnišnica Trbovlje	-0,59	-0,798	-1,436	-1,203	-0,968	-0,968	-0,968	-0,917
Skupaj	-170,34	-92,53	-233,92	-124,69	-128,56	-128,08	-127,64	-117,36

* upoštevana je predpostavka, da bo bolnišnica v letih 2020 in 2021 poslovala uravnoteženo in kumuliranega presežka ne bo porabila (Splošna bolnišnica Jesenice).

Vir: Letna poročila, Novelacije sanacijskih programov bolnišnic v sanaciji.

Iz prvotnih sanacijskih programov iz leta 2018 vseh 15 bolnišnic v sanaciji izhaja, da so planirale izvrševanje sanacijskih ukrepov v skupni višini 80.623.543 eurov. Od tega so znašali ukrepi, ki vplivajo na zvišanje prihodkov, 30.084.461 eurov (to je 37,31 % učinka vseh ukrepov) in ukrepi, ki vplivajo na znižanje stroškov oziroma bodo ustvarili prihranek, 50.539.082 eurov (to je 62,69 % učinka vseh ukrepov).

V novelacijah sanacijskih programov, ki so jih bolnišnice pripravile v letu 2019, so bolnišnice ažurirale akcijski načrt ukrepov, zaradi česar se je spremenila planirana vrednost sanacijskih ukrepov. Iz novelacij sanacijskih programov izhaja, da bolnišnice v sanaciji planirajo izvrševanje sanacijskih ukrepov v višini 98.149.363 eurov. Od tega znašajo ukrepi, ki vplivajo na zvišanje prihodkov, 44.217.915 eurov (to je 45,05 % učinka vseh ukrepov) in ukrepi, ki vplivajo na znižanje stroškov oziroma bodo ustvarili prihranek, 53.931.447 eurov (to je 54,95 % učinka vseh ukrepov). Upoštevane so:

- do 30. 8. 2019 potrjene novelacije sanacijskih programov,
- predloga novelacije sanacijskega programa Splošne bolnišnice dr. Franca Derganca Nova Gorica in Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj, ki sta ju potrdila sveta zavoda,
- sanacijski programi iz leta 2018 Splošne bolnišnice Jesenice, Splošne bolnišnice Izola in Onkološkega inštituta Ljubljana.

Ukrepi, ki vplivajo na zvišanje prihodkov, so predvsem:

- izvajanje dodatnih programov za skrajševanje čakalnih dob (operacije, specialistični pregledi, funkcionalna diagnostika itd.),
- uvajanje novih programov, ki jih v preteklosti še niso izvajali (npr. preventivni program DORA),
- dosledni nadzor nad pravilnim kodiranjem in obračunom opravljenih storitev z namenom črpanja polnega plačila,
- povečanje deleža izvajanja tržnih dejavnosti (zdravstvenih storitev, gostinskih storitev, izobraževanja, pranje perila za trg itd.),
- prenova kliničnih poti in procesov dela z namenom boljše izrabe virov in večjega števila opravljenih storitev.

Ukrepi, ki vplivajo na znižanje stroškov oziroma bodo ustvarili prihranek, so predvsem:

- optimalna izkoriščenost virov (medicinska oprema, prostori, zaposleni, zaloge, informacijski sistem itd.),
- izvajanje programov z lastnim kadrom na področjih, kjer so bili do sedaj odvisni od zunanjih sodelavcev,
- skrajšanje ležalnih dob in povišanje deleža dnevni bolnišničnih obravnav,
- izboljšanje kakovosti in varnosti pri izvajanju zdravstvenih storitev, kar se primeroma navezuje na zmanjšanje tveganja za odškodninske tožbe in kazni v primeru kršenja Zakona o pacientovih pravicah),
- standardizacija pri uporabi zdravil, medicinskih pripomočkov, zdravstvenih materialov in opreme,
- prenova poslovnih procesov znotraj javnega zdravstvenega zavoda (brezpapirno poslovanje, integracija računalniških programov, digitalizacija zdravstvene dokumentacije, vpeljava črtnih kod, cevna pošta itd.),
- sodelovanje in povezovanje med javnimi zdravstvenimi zavodi z namenom postavitve sistema izmenjave sistema dobrih praks.

Bolnišnice v sanaciji opozarjajo, da je za zagotovitev dolgoročne poslovne in plačilne stabilnosti treba uveljaviti tudi sistemske ukrepe na področju zdravstva, predvsem na način, da bodo cene zdravstvenih storitev odražale dejanske stroške.

Tudi dvig cen v Splošnem dogovoru v letu 2018 za 5 % namreč ni zadoščal za izravnavo vpliva preteklih nižanj cen zdravstvenih storitev, zaradi česar so bolnišnice v sanaciji za leto 2018 še vedno predvidevale negativno poslovanje. Cene zdravstvenih storitev so bile namreč linearno znižane 1. 4. 2009 za 2,5 %, 1. 5. 2012 za 3 %, 1. 1. 2013 za 3 %, medtem ko so bila povišanja v letu 2015 (1,06 % na letni ravni) in 2016 (2,12 % na letni ravni) omejena do konca leta, to je 31. 12. 2016. V letu 2017 so bile cene zdravstvenih storitev le revalorizirane, ponoven dvig cen pa ni bil izveden. Dodatno pa je bila amortizacija v letu 2009 znižana za 20 %, v letu 2013 ponovno za 20 %, dvig pa je bil izveden le v letu 2015 za 25 %. Ob tem stroški dela v javnih zdravstvenih zavodih naraščajo zaradi sprejetih sistemskih sprememb na področju napredovanj, dviga plačne lestvice ipd., kar ni bilo vključeno v ceno zdravstvenih storitev.

V Splošnem dogovoru za pogodbeno leto 2019 se je na podlagi v letu 2018 zaključenih pogajanj med

sindikati in Vlado Republike Slovenije in sklenitve aneksa h kolektivnim pogodbam določilo povišanje plačnih razredov kot podlago za kalkulacije cen zdravstvenih storitev. Posledično so se zaradi tega povišale cene zdravstvenih storitev, skupni finančni učinek ukrepa je 104 milijone evrov oziroma 88 milijonov evrov iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. Cene zdravstvenih storitev so se tako povišale za javne zdravstvene zavode za cca 5 %. Kljub navedenemu pa vrednosti plačnih razredov v kalkulativnih elementih zdravstvenih storitev zaostajajo za 3,7 % za veljavno plačno lestvico. Splošni dogovor za leto 2019 je bil uveljavljen s 1. 3. 2019, kar pomeni da so za izvajalce prva dva meseca poslovanja v letu 2019 veljali še stari (slabši) pogoji.

4. Nadzor nad izvajanjem in spremljanjem izvajanja sanacijskega programa

Na podlagi drugega odstavka 11. člena ZIUFSZZ in Posebnega vladnega projekta je sanacijski odbor v letu 2018 po potrditvi sanacijskih programov vzpostavil sistem nadzora nad izvajanjem sanacijskega programa posamezne bolnišnice. V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 je sanacijski odbor spremljal izvajanje sanacije in obvestil ministrstvo, ko so bili izpolnjeni cilji in namen izvedene sanacije. Skladno s tem je obravnaval predlog za zaključek sanacije, ki ga je podala sanacijska uprava Splošne bolnišnice Jesenice, in ministru predlagal, da se Vladi RS posreduje predlog za izdajo sklepa o zaključku sanacije. Vlada RS je predlog potrdila 11. 7. 2019.

Način poročanja bolnišnic o izvajanju sanacije je bil v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 enak kot v letu 2018. Bolnišnice so na obrazcu, ki ga posreduje Ministrstvo za zdravje, poročale o izvajanju sanacijskega programa na ravni posameznega ukrepa. Poleg izpolnjenega obrazca bolnišnice posredujejo tudi vsebinsko poročilo, v katerem za posamezne sanacijske ukrepe pojasnijo odstopanja od planiranih finančnih učinkov in planirane časovnice. Obrazci za poročanje v letu 2019 so bili prilagojeni na novelacije sanacijskih programov.

Bolnišnice v sanaciji so v skladu z navodili v predpisanem roku poročale o izvajanju sanacije. V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 sta bili dve poročevalni obdobji, in sicer: prvo – od 1. 1. 2019 do 31. 3. 2019 in drugo – od 1. 4. 2019 do 30. 6. 2019. Za prvo obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 3. 2019 so bolnišnice prve ocene poročil posredovale do 25. 4. 2019, končne verzije (vključno s sklepi sveta zavoda) pa do 14. 5. 2019. Za drugo obdobje poročanja od 1. 4. 2019 do 30. 6. 2019 so prve ocene poročil posredovale do 31. 7. 2019, končna poročila pa do 26. 8. 2019. Poročila o izvajanju sanacije in zahtevke za delovno uspešnost sanacijskih uprav so obravnavali tudi sveti zavodov. Podrobnejša analiza rezultatov izvajanja sanacije v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 je sestavni del tega poročila.

V okviru sistema nadzora nad izvajanjem in spremljanjem izvajanja sanacije se je sanacijski odbor redno seznanjal s potekom izvajanja sanacije. Sanacijski odbor se je v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 sestel na desetih sejah. V navedenem obdobju je Sanacijski odbor obiskal devet bolnišnic v sanaciji in se seznanil z aktualno problematiko izvajanja sanacije ter podal priporočila sanacijskih upravam in nosilcem ukrepov za učinkovitejše delo. Z eno upravo bolnišnice v sanaciji, ki se sooča s slabšim poslovanjem od predvidenega, pa je opravil sestanek na Ministrstvu za zdravje. Sanacijski odbor je igral aktivno vlogo pri izmenjavi dobrih praks in rešitev.

Sanacijski odbor je v skladu s Posebnim vladnim projektom najmanj vsake tri mesece poročal ministru o izvajanju sanacije. Sanacijski odbor je podal ministru naslednja pisna poročila:

- Opomnik - Poslovni izidi JZZ v letu 2018, ocena izvajanja sanacije v bolnišnicah v sanaciji v letu 2018 - povzetek ključnih ugotovitev z dne 19. 3. 2019,
- Opomnik - Poročanje o izvajanju sanacije ter poslovanju bolnišnic v sanaciji v obdobju januar - marec 2019 z dne 5. 6. 2019,
- Gradivo za skupno sejo delovnih teles Državnega zbora – Poročilo o sanaciji bolnišnic v letu 2018 z dne 18. 4. 2019.
- Poročanje o izvajanju sanacije ter poslovanju bolnišnic v sanaciji za obdobje januar–junij 2019 z dne 20. 8. 2019.

Predsednik sanacijskega odbora je z delom sanacijskega odbora seznanjal ministra tudi ob vsakokratni seji sanacijskega odbora.

Aktivnosti v zvezi s potekom sanacije potekajo v skladu s Posebnim vladnim projektom.

II. Učinki sanacije v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 in plan za leto 2019

V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 je bilo v bolnišnicah v sanaciji v izvajanju 232 sanacijskih ukrepov. V novelacijah sanacijskih programov (od tega sta bili konec avgusta 2019 še dve nepotrjeni: Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica, Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj) so za leto 2019 predvideni skupni finančni učinki izvajanja ukrepov v višini 43.477.629 evrov, kar je dvakrat toliko, kot je bilo predvideno v prvotnih sanacijskih programih, to je 21.583.352 evrov (Tabela 3).

V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 so bolnišnice z izvajanjem sanacijskih ukrepov po oceni dosegle skupni finančni učinek v višini 13.905.249 evrov, kar predstavlja 31,98 % za leto 2019 predvidenega finančnega učinka (Tabela 3).

Tabela 3: Finančni učinki sanacije po bolnišnicah v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 v eurih

	FINANČNI UČINEK SANACIJE (SANACIJSKI PROGRAMI 2018)	FINANČNI UČINEK SANACIJE V NOVELACIJI SANACIJSKEGA PROGRAMA	PLANIRANI FINANČNI UČINEK 2019	OCENA REALIZACIJE FINANČNEGA UČINKA DO 30.6.2019	% REALIZACIJE FINANČNIH UČINKOV DO 30. 6. 2019 GLEDE NA PLAN 2019
Univerzitetni klinični center Ljubljana	31.979.178	36.637.242	21.561.925	3.914.232	18,15%
Univerzitetni klinični center Maribor	13.226.936	16.142.751	4.428.478	2.166.963	48,93%
Onkološki inštitut Ljubljana	2.310.500	2.367.300	0	0	
Splošna bolnišnica Celje	9.246.020	9.271.645	4.573.164	3.300.819	72,18%
Splošna bolnišnica Izola	1.282.287	1.282.287	90.000	40.000	44,44%
Splošna bolnišnica Novo mesto	4.182.500	4.541.106	2.477.106	901.331	36,39%
Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica*	5.799.324	14.161.227	6.171.603	1.777.323	28,80%
Splošna bolnišnica Murska Sobota	2.637.900	3.952.072	1.129.130	435.169	38,54%
Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	3.533.749	4.241.659	1.099.244	512.248	46,60%
Splošna bolnišnica Jesenice	431.400	431.400			
Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	1.902.061	2.070.455	896.592	433.568	48,36%
Splošna bolnišnica Trbovlje	1.304.100	1.398.100	480.000	166.984	34,79%
Splošna bolnišnica Brežice	899.892	899.892	133.824	132.012	98,65%
Bolnišnica Topolšica	1.005.650	375.978	175.344	74.561	42,52%
Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj*	882.046	376.249	261.219	50.039	19,16%
SKUPAJ	80.623.543	98.149.363	43.477.629	13.905.249	31,98%

Vir podatkov: Poročila bolnišnic o izvajanju sanacije v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019.

* Novelacija Splošne bolnišnice dr. Franca Derganca Nova Gorica in Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj ni potrjena.

V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 sta več kot 50 % letnega finančnega učinka sanacije dosegli Splošna bolnišnica Celje in Splošna bolnišnica Brežice. Med 30 % in 50 % letnega planiranega finančnega učinka sanacije so dosegli: Univerzitetni klinični center Maribor, Splošna bolnišnica Novo mesto, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj, Splošna bolnišnica Trbovlje, Splošna bolnišnica Izola in Bolnišnica Topolšica. Manj kot 30 % so dosegli: Univerzitetni klinični center Ljubljana, Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica in Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj.

V novelacijah so bolnišnice v sanaciji opredelile zgodnejše zaključevanje ukrepov (in s tem višji planirani finančni učinek ukrepov v letu 2019) s ciljem doseganja uravnoteženega poslovanja, nekatere bolnišnice pa so opredelile tudi zvišanje vrednosti planiranih učinkov sanacije zaradi slabše realizacije poslovanja ali sanacije v letu 2018 glede na planirano. Tako se ob polletju leta 2019 kaže, da bodo nekatere bolnišnice v sanaciji težko dosegle višji planirani finančni učinek v letu 2019. V prvem polletju leta 2019 je manj kot 40 % planiranih finančnih učinkov sanacije doseglo šest bolnišnic: Univerzitetni klinični center Ljubljana (18,15 %), Splošna bolnišnica Novo mesto (36,39 %), Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica (28,80 %), Splošna bolnišnica Murska Sobota (38,54 %), Splošna bolnišnica Trbovlje (34,79 %) in Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj (19,16 %).

Sanacijski odbor se je v avgustu seznanil z učinki izvajanja sanacije v bolnišnicah v sanaciji v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 in obravnaval rezultate poslovanja v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019.

Doseženi finančni učinki v letu 2018, ki so jih poročale bolnišnice v sanaciji, so bili v letu 2019 preverjeni z notranjimi revizijami. Poročila notranje revizije je posredovalo trinajst bolnišnic v sanaciji, od tega sta Onkološki inštitut Ljubljana in Splošna bolnišnica Jesenice izvedli revizijo v okviru postopka za izstop iz sanacije. Dve bolnišnici do 30. 6. 2019 nista izvedli revizije, ena (Bolnišnica za

ginekologijo in porodništvo Kranj) zaradi težke likvidnostne situacije, saj stroški izvedbe notranje revizije bremenijo bolnišnico, ena (Bolnišnica Topolšica) pa je pojasnila, da bo zaradi časovne stiske revizijo izvedla do konca leta 2019. V prejetih poročilih za nobeno bolnišnico ni bilo izpostavljeno tveganje nedoseganja poročenih finančnih učinkov.

III. Poslovanje in neplačane obveznosti bolnišnic v sanaciji v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019

Ministrstvo za zdravje je za leto 2019 podalo izhodišče, da morajo bolnišnice (vključno z bolnišnicami v sanaciji) pripraviti finančne načrte in programe dela z najmanj uravnoteženim poslovnim izidom. Izravnani poslovni izid je načrtovalo devet bolnišnic v sanaciji (Tabela 4), pet jih je načrtovalo presežek prihodkov nad odhodki, ena bolnišnica v sanaciji (Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica) pa je predlagala načrt z negativnim poslovnim izidom, na katerega soglasje Ministrstva za zdravje ni bilo podano.

Na realizacijo poslovanja bistveno vpliva Splošni dogovor, v katerem je za pogodbeno leto 2019 za bolnišnice opredeljen cca. 5 % dvig cen zdravstvenih storitev. Vlada Republike Slovenije je Splošni dogovor za pogodbeno leto 2019 potrdila 21. 2. 2019 in je pričel veljati s 1. 3. 2019. Ugodnejši pogoji poslovanja so na realizacijo poslovanja bolnišnic v sanaciji v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 vplivali le štiri mesece, medtem ko so bolnišnice prva dva meseca še poslovale po starih (slabših) pogojih.

Tabela 4: Poslovanje bolnišnic v sanaciji v prvem polletju leta 2019 in kumulativni presežek ali primanjkljaj na dan 31. 12. 2018

Bolnišnica	Tekoči presežek oz. primanjkljaj prihodkov oz. odhodkov (v EUR)			% tekočega presežka oz. primanjkljaja v celotnih prihodkih		Bilančni presežek ali primanjkljaj na dan (v EUR)
	Realizacija 2018	Plan 2019	Ocena realizacije 1-6 2019	Plan 2019	Ocena realizacije 1-6 2019	31.12.2018
Univerzitetni klinični center Ljubljana	-22.444.536	0	-8.113.781	0,00	-2,99	-75.910.526
Univerzitetni klinični center Maribor	-2.777.958	0	-214.402	0,00	-0,19	-13.630.157
Onkološki inštitut Ljubljana	931.143	0	980.846	0,00	1,56	648.385
Splošna bolnišnica Celje	-3.548.546	0	5.675	0,00	0,01	-9.772.586
Splošna bolnišnica Izola	119.160	280.000	255.006	0,50	0,92	-1.269.360
Splošna bolnišnica Novo mesto	394.297	0	580.636	0,00	1,71	-2.325.318
Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica	-5.674.287	-1.801.546	-2.029.366	-3,38	-8,00	-14.204.161
Splošna bolnišnica Murska Sobota	-997.243	0	-325.526	0,00	-1,14	-3.768.013
Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	-514.026	0	-418.697	0,00	-1,74	-2.820.437
Splošna bolnišnica Jesenice	183.090	15.410	19.501	0,04	0,10	2.415.406
Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	-551.030	10.524	15.559	0,04	0,11	-3.760.873
Splošna bolnišnica Trbovlje	-169.882	0	-199.520	0,00	-2,22	-967.539
Splošna bolnišnica Brežice	160.394	0	-25.512	0,00	-0,26	-382.818
Bolnišnica Topolšica	-134.594	2.774.869	2.678.794	18,72	30,65	-751.904
Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj	-1.008.603	2.870	454.262	0,04	11,34	-2.056.029
SKUPAJ BOLNIŠNICE V SANACIJI	-36.032.621	1.282.127	-6.336.526	0,09	-0,89	-128.555.930

Vir podatkov: Polletna poročila bolnišnic

Ocena realizacije poslovanja 15 bolnišnic v sanaciji v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 kaže, da je s tekočim presežkom prihodkov nad odhodki poslovale osem bolnišnic v sanaciji, sedem pa s presežkom odhodkov nad prihodki (primanjkljajem). Tekoči presežek prihodkov nad odhodki so dosegli:

- Onkološki inštitut Ljubljana (presežek v višini 0,78% celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica Celje (presežek v višini 0,005% celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica Izola (presežek v višini 0,45 % celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica Novo mesto (presežek v višini 1,01 % celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica Jesenice (presežek v višini 0,05 % celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj (presežek v višini 0,05 celotnih prihodkov),
- Bolnišnica Topolšica (presežek v višini 18,08 % celotnih prihodkov) in
- Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj (presežek v višini 6,07 % celotnih prihodkov).

Zadnji dve bolnišnici sta realizirali presežek prihodkov nad odhodki izključno na račun dodatnih likvidnostnih sredstev iz naslova izvrševanja ustanoviteljskih pravic, ki sta jih prejeli junija 2019

(Bolnišnica Topolšica v znesku 2.734.119 EUR ter Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj v znesku 930.985 EUR).

Ostalih sedem bolnišnic v sanaciji je poslovalo s tekočim primanjkljajem:

- Univerzitetni klinični center Ljubljana (primanjkljaj v višini 1,44 % celotnih prihodkov),
- Univerzitetni klinični center Maribor (primanjkljaj v višini 0,09 % celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica (primanjkljaj v višini 2,98 % celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica Murska Sobota (primanjkljaj v višini 0,61 % celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica Slovenj Gradec (primanjkljaj v višini 0,86 % celotnih prihodkov),
- Splošna bolnišnica Trbovlje (primanjkljaj v višini 1,10 % celotnih prihodkov) in
- Splošna bolnišnica Brežice (primanjkljaj v višini 0,14 % celotnih prihodkov).

Bolnišnice, ki so realizirale primanjkljaj, na letni ravni načrtujejo izravnani poslovni izid, z izjemo Splošne bolnišnice dr. Franca Derganca Nova Gorica, ki je predložila finančni načrt z negativnim poslovnim izidom.

Skupni načrtovani poslovni izid vseh 15 bolnišnic v sanaciji za leto 2019 je presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.282.127 eurov, od tega znaša sorazmerni del (50 %) za prvo polletje 2019 presežek v višini 641.063 eurov. Bolnišnice v sanaciji so v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 skupaj dosegle primanjkljaj v višini 6.336.526 eurov. Doseženi primanjkljaj je nižji kot v primerljivem obdobju lani (v obdobju od 1. 1. 2018 do 30. 6. 2018), ko je znašal 21.618.915 eurov (v celem letu 2018 pa 36.032.621 eurov), s presežkom pa so takrat poslovale tri bolnišnice v sanaciji. Doseženi primanjkljaj v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 je nižji glede na načrtovani poslovni izid za leto 2019. Bolnišnice v sanaciji so ob predložitvi finančnega načrta za leto 2019 opozarjale na nerealno planiranje uravnoteženega poslovnega izida, predvsem Univerzitetni klinični center Ljubljana in Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica. Če od doseženega poslovnega izida v obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 odštejemo še likvidnostna sredstva, ki sta jih od Ministrstva za zdravje prejeli dve bolnišnici v skupni višini 3.665.104 eurov, bi primanjkljaj bolnišnic v sanaciji znašal 10.001.630 eurov.

Bolnišnice v sanaciji so na dan 30. 6. 2019 skupaj izkazovale neplačane zapadle obveznosti do dobaviteljev v višini 57.000.155 eurov, kar je za 5.243.366 eurov oziroma za 10,13 % višji znesek od stanja neplačanih zapadlih obveznosti konec leta 2018 (Tabela 5). Ključni razlog za povišanje stanja neplačanih zapadlih obveznosti je še vedno neurejeno financiranje, kar je izpostavljeno med tveganji v točki V. in točki I. (3. Poglavje) tega gradiva. Stanje neplačanih zapadlih obveznosti se je konec leta 2017 glede na stanje konec leta 2016 močno znižalo zaradi prejema sredstev na podlagi interventnega zakona (v skupni višini 135.685.281 eurov iz naslova pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki in 6.822.490 eurov iz naslova odpisa obveznosti iz naslova združevanja amortizacije). Neplačane zapadle obveznosti bolnišnic, v katerih je bila kasneje uvedena sanacija, so na dan 31. 12. 2016 znašale 115.539.280 eurov.

Stanje zapadlih obveznosti na dan 30. 6. 2019 glede na konec leta 2018 se je povišalo v sedmih bolnišnicah v sanaciji (Univerzitetni klinični center Ljubljana: povišanje za 2.366.608 eurov, Splošna bolnišnica Celje: povišanje za 1.312.869 eurov, Splošna bolnišnica Murska Sobota: povišanje za 698.118 eurov, Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica: povišanje za 1.969.398 eurov, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec: povišanje za 37.214 eurov, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj: povišanje za 355.221 eurov, Splošna bolnišnica Brežice: povišanje za 100.083 eurov). Šest bolnišnic v sanaciji nima zapadlih obveznosti (Univerzitetni klinični center Maribor, Onkološki inštitut Ljubljana, Splošna bolnišnica Izola, Splošna bolnišnica Novo mesto, Splošna bolnišnica Trbovlje in Splošna bolnišnica Jesenice – ta ne izkazuje tekočih zapadlih obveznosti).

Dve bolnišnici sta zaradi nelikvidnosti v juniju 2019 prejeli dodatna likvidna sredstva s strani Ministrstva za zdravje (Bolnišnica Topolšica v znesku 2.734.119 eurov in Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj 930.985 eurov), s katerimi sta poplačali zapadle obveznosti do dobaviteljev in uporabnikov enotnega kontnega načrta, Bolnišnica Topolšica pa je poplačala tudi za 1,4 milijona eurov tekočih in zapadlih obveznosti do upravljavca sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države. Zaradi navedenega se je stanje zapadlih obveznosti teh dveh bolnišnic na dan 30. 6. 2019 glede na konec leta 2018 znižalo.

Bolnišnice z večjimi likvidnostnimi težavami, ki izkazujejo visok delež zapadlih neplačanih obveznosti na dan 30. 6. 2019, so:

- Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica (18,79 % zapadlih obveznosti v celotnih

- prihodkih),
- Splošna bolnišnica Murska Sobota (8,76 % zapadlih obveznosti v celotnih prihodkih),
 - Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj (7,19 % zapadlih obveznosti v celotnih prihodkih),
 - Univerzitetni klinični center Ljubljana (6,55 % zapadlih obveznosti v celotnih prihodkih) in
 - Splošna bolnišnica Brežice (4,75 % zapadlih obveznosti v celotnih prihodkih).

Tabela 5: Zapadle neplačane obveznosti do dobaviteljev bolnišnic v sanaciji

Zap. št.	Bolnišnica	Neporavnane zapadle obveznosti (v EUR)				Celotni prihodki v letu 2019	% zapadlih obveznosti 30. 6. 2019 v celotnih prihodkih 2019	Razlika (EUR) 30.6.2019 na 31.12.2018
		31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	30.6.2019			
1.	Univerzitetni klinični center Ljubljana	79.004.574	19.264.998	34.457.320	36.823.928	562.430.171	6,55%	2.366.608
2.	Univerzitetni klinični center Maribor	0	0	0	0	227.250.100	0	0
3.	Onkološki inštitut Ljubljana	0	0	0	0	125.771.971	0	0
4.	Splošna bolnišnica Celje	811.492	47.145	476.712	1.789.581	116.009.767	1,54%	1.312.869
5.	Splošna bolnišnica Izola	6.084.066	14.795	0	0	56.510.000	0	0
6.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	3.765.128	4.622.339	4.343.465	5.041.583	57.544.600	8,76%	698.118
7.	Splošna bolnišnica Novo mesto	1.264.291	975.989	0	0	68.075.792	0	0
8.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica	4.926.513	3.744.031	8.036.232	10.005.630	53.247.694	18,79%	1.969.398
9.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	3.810.159	368.290	5.256	42.470	48.666.518	0,09%	37.214
10.	Splošna bolnišnica Jesenice	5.939.481	304.638	304.638	52.562	39.177.892	0,13%	-252.076
11.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	5.611.947	882.131	1.778.658	2.133.879	29.677.431	7,19%	355.221
12.	Splošna bolnišnica Trbovlje	0	0	0	0	18.104.263	0	0
13.	Splošna bolnišnica Brežice	1.253.079	923.398	754.591	854.674	17.994.719	4,75%	100.083
14.	Bolnišnica Topolšica	2.267.840	732.248	1.035.293	145.928	14.819.337	0,98%	-889.365
15.	Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj	800.710	45.694	564.624	109.920	7.488.654	1,47%	-454.704
SKUPAJ		115.539.280	31.925.696	51.756.789	57.000.155	1.442.768.909	3,95%	5.243.366

Vir podatkov: Polletna poročila bolnišnic, Finančni načrti za leto 2019 (celotni prihodki v letu 2019)

* Rdeče obarvane vrednosti: obveznosti so se v prvem polletju leta 2019 povečale.

** Rumeno obarvane celice: delež zapadlih obveznosti v celotnih prihodkih je nevarno visok.

*** Splošna bolnišnica Jesenice ne izkazuje tekočih zapadlih obveznosti, izkazani znesek se nanaša na pretekla leta.

Poleg neplačanih zapadlih obveznosti nekatere bolnišnice v sanaciji izkazujejo tudi zadolžitve do državne zakladnice in do poslovnih bank. Pri državni zakladnici so bile do 30. 6. 2019 zadolžene:

- Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj za znesek 346.000 eurov (od tega likvidnostno posojilo v višini 300.000 eur za izplačilo regresa z rokom vračila 20. 12. 2019 in dolgoročno posojilo v višini 46.000 eurov z rokom vračila 30. 8. 2019),
- Splošna bolnišnica Murska Sobota v višini 454.000 eurov (likvidnostno posojilo za izplačilo regresa z rokom vračila 31. 12. 2019) in
- Splošna bolnišnica Brežice v višini 686.000 eurov (likvidnostno posojilo za izplačilo regresa z rokom vračila 31. 12. 2019).

Na podlagi prejema dodatnih likvidnih sredstev je Bolnišnica Topolšica v juniju 2019 poplačala obveznosti do državne zakladnice v višini 1.402.550,30 eurov.

Tabela 6: Pregled obveznosti bolnišnic v sanaciji iz naslova zadolževanja na dan 30. 6. 2019 (v eurih) - stanje glavnih brez obresti

Zap. št.	Bolnišnica	Stanje zadolženosti pri državni zakladnici na dan 30. 6. 2019	Poslovnih bank na dan 31. 12. 2018	Skupaj	Opomba - posojila pri poslovnih bankah
1.	Univerzitetni klinični center Ljubljana	0	0	0	
2.	Univerzitetni klinični center Maribor	0	0	0	
3.	Onkološki inštitut Ljubljana	0	0	0	
4.	Splošna bolnišnica Celje	0	0	0	
5.	Splošna bolnišnica Izola	0	2.035.745	2.035.745	energetska sanacija
6.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	454.000	2.080.399	2.534.399	energetska sanacija, magnetna resonanca, urgentni center
7.	Splošna bolnišnica Novo mesto	0	293.286	293.286	prostori skupna intenziva
8.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica	0	923.333	923.333	ureditve fekalne in meteorne kanalizacije na območju bolnišnice, za sofinanciranje gradnje urgentnega centra
9.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	0	1.072.500	1.072.500	nakup magnetne resonance
10.	Splošna bolnišnica Jesenice	0	0	0	
11.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	346.000	390.589	736.589	energetska sanacija
12.	Splošna bolnišnica Trbovlje	0	0	0	
13.	Splošna bolnišnica Brežice	686.000	0	686.000	
14.	Bolnišnica Topolšica	0	1.333.333	1.333.333	energetska sanacija
15.	Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj	0	31.665	31.665	nakup mamografa
SKUPAJ		1.486.000	8.160.850	9.646.850	

Vir podatkov: MF, Letna poročila bolnišnic

Podatke o stanjih posojil pri poslovnih bankah smo za 31. 12. 2018 pridobili iz bilanc stanja, ki pa jih bolnišnice ob polletju ne sestavljajo, zato s podatkom na dan 30. 6. 2019 ne razpolagamo. Poleg zadolžitvev pri poslovnih bankah in pri državni zakladnici so tri bolnišnice v sanaciji na dan 31. 12. 2018 v letnih poročilih izkazovale tudi obveznosti iz naslova blagovnih kreditov in / ali obveznosti za finančni najem opreme. Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj je izkazovala obveznosti za blagovne kredite predvsem za medicinsko opremo v višini 788.832 eurov, Splošna bolnišnica Trbovlje obveznosti za finančni najem v višini 18.305 eurov in Bolnišnica Topolšica blagovni kredit ter finančni najem v višini 80.854 eurov.

Cilj projekta sanacije je zagotovitev poslovne in plačilne sposobnosti bolnišnic v sanaciji. V prvi fazi gre za zagotovitev poslovne stabilnosti – to je uravnoteženo poslovanje. V drugi fazi pa je predvidena zagotovitev plačilne sposobnosti. Ob tem je potrebno poudariti dejstvo, da se bolnišnice soočajo s pomanjkanjem investicijskih sredstev in visoko stopnjo odpisanosti opreme¹ (0,82), zato nujne nabave opreme financirajo tudi z lastnimi sredstvi ali z bančnimi posojili, kar dodatno slabi njihovo likvidnost.

IV. Poročanje o izplačilih iz državnega proračuna v zvezi z izvajanjem sanacije

Za leto 2019 je Poseben vladni projekt predvidel izplačila za izvajanje sanacije v skupni višini 534.189 eurov.

V obdobju od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019 je Ministrstvo za zdravje iz proračunskih sredstev iz proračunske postavke 180088 – Izvajanje sanacij v javnih zdravstvenih zavodih in ukrepa 2711-18-0009 – Zagotavljanje poslovne in finančne stabilnosti JZZ namenilo skupaj 79.510,13 eurov (to je 14,88 % v ta namen predvidenih sredstev v letu 2019), od tega za:

- plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za delo na projektu sanacije članom sanacijskih uprav v skupni višini 34.117,59 evrov (to je 8,54 % predvidenih sredstev v ta namen v letu 2019),
- plačilo zunanjih članov sanacijskega odbora po podjemnih pogodbah v skupni višini 15.818,90

¹ Vir: Poročilo o poslovanju JZZ v letu 2018 (Ministrstvo za zdravje)

- eurov (to je 19,13 % predvidenih sredstev v ta namen v letu 2019) in
- plačilo javnih uslužbencev iz državne uprave (članov sanacijskega odbora in tehnično-administrativna pomoč) 29.573,64 eurov (to je 64,43 % predvidenih sredstev v ta namen v letu 2019).

V. Poročanje o tveganjih pri izvajanju sanacije

Ključni cilj sanacije bolnišnic je ekonomsko vzdržno in samostojno delovanje javnega zdravstvenega zavoda ob sočasni zadostni kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave. Sanacija bolnišnic ima tudi svoje omejitve, ki izhajajo predvsem iz dejstva, da je za dolgoročno sanacijo bolnišnic poleg ukrepov v pristojnosti bolnišnice potrebna izvedba tudi sistemskih ukrepov. Ti so bili predhodno že navedeni v Vladnem gradivu št. 0071-2/2017/148 z dne 27. 5. 2019, ki je bil podlaga za izdajo sklepa Vlade št. 17200-5/2018/6 z dne 13. 6. 2019. V istem dokumentu so bila izpostavljena tudi s tem povezana tveganja pri izvajanju sanacije.